

Část B: KONTROLNÍ ZÁVĚRY Z KONTROLNÍCH AKCÍ

00/01

Hospodaření se státním majetkem v procesu privatizace zdravotnických zařízení včetně majetkových účastí státu, které byly převedeny na Fond národního majetku ČR

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 2000 pod číslem 00/01. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Jiří Kalivoda.

Cílem kontroly bylo prověřit proces privatizace se zaměřením na správnost postupu ústředních orgánů státní správy v průběhu privatizace a na realizaci schválených privatizačních projektů Fondem národního majetku ČR. Kontrolováno bylo období od roku 1994 (v případě věcných souvislostí i období dřívější) do doby kontroly. Kontrolu provedly v době od ledna do října roku 2000 skupiny kontrolujících NKÚ z odboru dopravy, průmyslu a hospodářství, odboru státního rozpočtu a z územních odborů severovýchodní Čechy a severní Morava.

Kontrolovanými osobami byly:

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“),
Ministerstvo financí (dále jen „MF“),
Fond národního majetku ČR (dále jen „FNM“),
Státní léčebné lázně Darkov, s. p., Karviná (dále jen „SLL Darkov“) a
Státní léčebné lázně Janské Lázně, s. p. (dále jen „SLL Janské Lázně“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu, které podaly MF, FNM a SLL Darkov, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Proti rozhodnutí podal FNM odvolání, které bylo po došetření věci podle § 27 odst. 5 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ.

Kolegium NKÚ na svém II. zasedání, konaném dne 23. ledna 2001, schválilo usnesením č. 10/II/2001 kontrolní závěr v tomto znění:

I. Úvod

Kontrolní akce navázala na kontrolní akci NKÚ č. 95/08, kterou byl především prověřován soulad s právními předpisy v souvislosti s privatizací majetku státu u organizací, jejichž zakladatelem bylo MZ, mj. u pěti státních léčebných lázní. Kontrolní závěr byl publikován v částce 4 ročníku III Věstníku NKÚ z roku 1995. Dále navázala na kontrolní akci NKÚ č. 98/30, kterou bylo především prověřeno hospodaření s majetkem státu Státními léčebnými lázněmi Třeboň, s. p. (dále jen „SLL Třeboň“). Kontrolní závěr byl publikován v částce 2 ročníku VII Věstníku NKÚ z roku 1999.

Kontrolní akci NKÚ č. 00/01 byla především prověřována privatizace SLL Darkov a SLL Janské Lázně a hospodárnost při nakládání těchto státních podniků s majet-

kem státu v období po zahájení jejich privatizace. V případě SLL Třeboň byly na základě podnětu rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR prověřovány pouze určité aspekty procesu privatizace těchto lázní.

V ČR je provozováno 13 státních samostatných lázeňských zařízení, jejichž zakladatelem je MZ, a dalších 47 nestátních. Více než trojnásobně vyšší podíl léčebných kapacit nestátních lázeňských zařízení je odrazem privatizace zejména v letech 1992 až 1994. Do listopadu 1998, kdy byla vládou ČR pozastavena privatizace vybraných zdravotnických zařízení, bylo zprivatizováno cca 80 % lázeňských zařízení.

SLL Darkov, SLL Janské Lázně a SLL Třeboň byly založeny v roce 1990 jako státní podniky tehdejšími Ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí ČR a do privatizace navrženy MZ v letech 1993 a 1994. K realizaci privatizace byly vybrány základní privatizační projekty zpracované SLL Darkov a SLL Janské Lázně, na jejichž základě měly být lázně prodány předem určenému nabyvateli. Lázně byly MZ zařazeny do kategorie „B“, která zahrnovala vázaně privatizovaná zařízení s pevně stanoveným rozsahem a strukturou zdravotnických služeb.

Rozhodnutí o privatizaci SLL Darkov a SLL Janské Lázně vydala vláda ČR usneseními ze dne 12. června 1996 č. 332 a ze dne 18. června 1997 č. 370.

SLL Třeboň měly být privatizovány podle projektu zpracovaného zakladatelem – MZ a nabyvatel měl být vybrán na základě veřejné soutěže. Rozhodnutí o privatizaci SLL Třeboň vydalo MF dne 20. 8. 1996.

II. Zjištění v procesu privatizace státních léčebných lázní**1. Postup při návrhu privatizace SLL Darkov, SLL Janské Lázně a SLL Třeboň byl nekoncepční.**

MZ koncem roku 1997 iniciovalo přehodnocení rozhodnutí o privatizaci některých zdravotnických zařízení včetně léčebných lázní. Požadovalo ponechat je zatím v právní formě státních podniků. To nakonec vedlo ke změně rozhodnutí o privatizaci uvedených léčebných lázní, kterou umožňuje ustanovení § 10 odst. 7 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., kde je uvedeno:

„Rozhodnutí o privatizaci může orgán příslušný k jeho vydání změnit pouze v případech, kdy po vydání rozhodnutí vyjdou dodatečně najevo závažné skutečnosti, které nebyly známy v době vydání rozhodnutí o privatizaci, a měly by na původní rozhodování o privatizaci podstatný vliv.“

Pro změny rozhodnutí MZ jako hlavní důvod uvádělo, že zkušenosti z privatizace funkčních a úzce specializovaných zdravotnických zařízení a při vysokém úvěrovém zatížení při požadavku zachování rozsahu poskytované zdravotní péče (dáno kategorizací) nedávají záruku zachování a rozvoje stávající činnosti.

- a) V případě SLL Darkov a SLL Janské Lázně MZ uváděné důvody pro změnu rozhodnutí o privatizaci byly zřejmě již v době před vydáním rozhodnutí o jejich privatizaci. MZ zejména uvádělo, že
- více než 95 % pacientů jsou nemocní léčení na náklady zdravotního pojištění,
 - požadavky na léčbu dospělých přesahovaly kapacitní možnosti léčen,
 - pokračování dosavadní činnosti obou zařízení je v obecném zájmu,
 - činnost obou lázní není dotována státem,
 - privatizace by nutně zvýšila cenu léčebných pobytů pro pojištěnce,
 - soukromý vlastník může mít tendenci zaměřit se na solventnější klientelu a nákladově méně náročné činnosti.

Vláda ČR na základě podkladů předložených MZ usnesením ze dne 28. dubna 1999 č. 411 zrušila všechna dosud nerealizovaná rozhodnutí o privatizaci zdravotnických zařízení a řízení, která těmto rozhodnutím předcházela. V roce 1995 započatá privatizace SLL Darkov a SLL Janské Lázně tak nebyla dokončena a obě lázeňská zařízení zůstala státními podniky.

- b) V případě SLL Třeboň byla na jejich prodej realizována obchodní veřejná soutěž. FNM zaslal vybranému účastníkovi dne 28. 11. 1997 oznámení o přijetí jeho soutěžního návrhu. Ačkoliv 6. 2. 1998 ministr financí požádal faxem předsedu výkonného výboru FNM, aby výkonný výbor „nepřijímal pokud možno žádný závěr“, výkonný výbor FNM dne 9. 2. 1998 posoudil podklady k realizaci výsledků veřejné soutěže a rozhodl:
- souhlasit s uzavřením kupní smlouvy s vítězem veřejné soutěže a převedením majetku SLL Třeboň na FNM k 16. 2. 1998;
 - uzavřít s nabyvatelem podmíněné odstoupení od kupní smlouvy k termínu úhrady kupní ceny;
 - o oddlužení majetku SLL Třeboň.

MZ předtím dne 4. 2. 1998 předložilo vládě ČR návrh na bezúplatný převod majetku SLL Třeboň na město Třeboň. Jako důvody uvedlo:

- převedením majetku do vlastnictví města se zamezí kritice ne zcela „šťastně“ prováděné privatizace a celkovému zpolitizování celé kauzy;
- v důsledku rozhodnutí soudu o vyplacení pohledávky ve výši 111 mil. Kč věřiteli došlo k obstavení účtu SLL Třeboň, což bezprostředně ohrožuje existenci tohoto subjektu.

V souvislosti se svým rozhodnutím ze dne 9. 2. 1998 požádal FNM dne 11. 2. 1998 zakladatele o převedení privatizovaného majetku ke dni 16. 2. 1998. Současně MZ

sdělil informaci o zárukách úhrady kupní ceny. FNM uvedl, že považuje doklady předložené vítězem soutěže za dostatečnou záruku finančního krytí nabídnuté kupní ceny 301 mil. Kč s tím, že záruky na částku 189 mil. Kč budou pokryty společnou bankovní zárukou vyžádanou FNM dne 10. 2. 1998 od příslušného peněžního ústavu. FNM upozornil MZ na nepřevedení majetku SLL Třeboň dopisem ze dne 16. 2. 1998, ve kterém mj. uvedl:

„Do dnešního dne nebylo této naší žádosti o převod majetku vyhověno. Dovoluji si Vás proto upozornit, že tímto postupem Ministerstvo zdravotnictví jako zakladatel státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň porušuje ustanovení § 11, odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, v platném znění.“

MZ ani po tomto upozornění majetek na FNM nepřevodlo.

Na podnět MZ přijala následně vláda ČR k této záležitosti usnesení ze dne 18. února 1998 č. 98, k postupu privatizace státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň, ve kterém mj. uložila ministrům financí a zdravotnictví předložit vládě ČR materiál s návrhy dalšího postupu privatizace SLL Třeboň a ministru financí a předsedovi prezidia FNM, aby při privatizaci SLL Třeboň nebyly činy nevratné úkony.

Na další postup privatizace SLL Třeboň měly MF, které vydalo rozhodnutí o privatizaci a bylo oprávněno je změnit, a MZ, které bylo jejich zakladatelem, odlišný názor.

MF jakožto orgán příslušný k vydání změny rozhodnutí o privatizaci (§ 10 odst. 7 zákona č. 92/1991 Sb.) konstatovalo, že pro změnu způsobu privatizace majetku SLL Třeboň nejsou dány žádné závažné skutečnosti, resp. nová skutečnost, která by zdůvodňovala bezúplatný převod městu Třeboň. Nedoporučilo, aby ještě před případným zrušením veřejné soutěže bylo vydáno nové rozhodnutí o změně způsobu privatizace.

MZ naopak uvedlo, že veřejnou soutěž je nutno zrušit, a to zejména na základě těchto důvodů:

- privatizace probíhala zdlouhavě a ani výsledek veřejné soutěže nedává záruku splacení kupní ceny, neboť vítěz soutěže neprokázal solventnost ani nedodal dostatečné záruky na krytí kupní ceny;
- existuje riziko znehodnocení a následné likvidace SLL Třeboň rozprodejem nemovitého majetku z důvodu neschopnosti splatit bankovní úvěr z hospodářského výsledku lázní;
- na základě rozhodnutí soudu o vyplacení pohledávky věřiteli došlo k obstavení účtu SLL Třeboň, což ohrožuje existenci tohoto subjektu;
- město Třeboň dává jednoznačnou záruku dodržení podmínek privatizace, bylo by s ohledem na svůj majetek stabilním vlastníkem a navíc chce zajistit stoprocentní využití lůžkové části pro českou klientelu;
- město Třeboň se předběžně zavázalo k následnému splacení dlužné částky věřiteli z budoucích příjmů lázní.

MZ ve svém stanovisku neuvedlo skutečnost, že výkonný výbor FNM dne 9. 2. 1998 rozhodl o oddlužení majetku SLL Třeboň.

Přes rozdílná stanoviska MF a MZ (a jejich rozdílné právní postavení v procesu privatizace SLL Třeboň) vláda ČR usnesením ze dne 29. dubna 1998 č. 300, k postupu privatizace státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň, uložila FNM zrušit výsledek posledního kola veřejné soutěže na prodej SLL Třeboň a ministru financí změnit rozhodnutí o privatizaci tohoto majetku na formu bezúplatného převodu na město Třeboň. Dále schválila tento převod včetně podmínek privatizace. Jednou z nich bylo, že město Třeboň uhradí FNM vyplacenou dlužnou částku za SLL Třeboň.

Na základě uvedeného usnesení vlády ČR provedlo MF dne 3. 6. 1998 změnu rozhodnutí o privatizaci z metody veřejné soutěže na metodu bezúplatného převodu movitého a nemovitého majetku na město Třeboň.

2. Průběh privatizace SLL Darkov, SLL Janské Lázně a SLL Třeboň byl provázen řadou nejasností, které měly na privatizaci těchto subjektů nepříznivý vliv.

a) SLL Darkov vypracovaly v září 1995 na základě požadavku MZ základní privatizační projekt. Přitom nedržely závaznou osnovu pro vypracování privatizačního projektu podle vyhlášky č. 324/1991 Sb., kterou se stanoví závazná osnovu pro vypracování privatizačního projektu, ve znění vyhlášky č. 526/1991 Sb. Některé údaje v základním privatizačním projektu neuvedly, příp. byly tyto údaje nepřesné a neúplné. Například:

- SLL Darkov nevypracovaly formulář č. 2 (B), kde se uvádí mj. majetek, který má být ponechán ve vlastnictví státu (v daném případě šlo o zdroje přírodních léčivých vod),
- finanční zajištění uvedené ve formuláři č. 4 (C) nebylo průkazné,
- v privatizačním projektu byly zařazeny pozemky v celkové hodnotě 5 954 tis. Kč o rozloze cca 146 493 m², které podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, přešly do správy Pozemkového fondu ČR.

Základní privatizační projekt byl přesto MZ přijat a předložen Ministerstvem pro správu národního majetku a jeho privatizaci ČR (dále jen „MSNMP“) v květnu 1996 vládě ČR ke schválení. MSNMP po rozhodnutí o privatizaci SLL Darkov, vydaným vládou ČR usnesením ze dne 12. června 1996 č. 332, požádalo MZ o zabezpečení aktualizace podkladů k realizaci privatizace ve smyslu „Zásad dalšího postupu při privatizaci podle zákona č. 92/1991 Sb. a zákona č. 171/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů“, schválených vládou ČR usnesením ze dne 6. října 1993 č. 568. MZ aktualizaci nezabezpečilo, přestože podle uvedených zásad má privatizovaný subjekt připravit aktualizované podklady do 14 dnů po obdržení rozhodnutí o privatizaci, předat je zakladateli a ten je má po kon-

trole neprodleně předat MSNMP. Předání aktualizovaných podkladů urgovalo na MZ v březnu 1997 až MF, na které přešly dnem 1. 7. 1996 kompetence v této oblasti na základě zákona č. 135/1996 Sb. Podle písemného sdělení SLL Darkov byl aktualizovaný privatizační projekt zaslán na MZ až v září 1997.

MZ aktualizovaný privatizační projekt MF nepředložilo ani poté, a to s odůvodněním, že byl vypracován pouze v jednom výtisku a předán příslušnému náměstkovi ministra zdravotnictví k odsouhlasení. Ten však projekt neodsouhlasil a ani nevrátil zpět k dalšímu řízení.

Privatizační projekt proto nemohl být MF předán FNM k realizaci. Mezi FNM a vybraným nabyvatelem tedy nemohla být uzavřena kupní smlouva. SLL Darkov se tak zařadily mezi subjekty, na které se vztahovalo usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 1998 č. 788, o pozastavení privatizace zdravotnických zařízení, kterým byla na základě iniciativy MZ pozastavena od 1. 12. 1998 do 30. 4. 1999 privatizace zdravotnických zařízení, u nichž ještě nedošlo k uzavření smlouvy mezi FNM a příslušným nabyvatelem.

Usnesením vlády ČR ze dne 12. června 1996 č. 332 bylo schváleno vyjmout majetek rekreačního střediska Kunčice pod Ondřejníkem z privatizace SLL Darkov podle schváleného základního privatizačního projektu a tento majetek zprivatizovat veřejnou dražbou na základě rozhodnutí MSNMP. Příslušné rozhodnutí bylo vydáno dne 25. 6. 1996. MZ ani v tomto případě nezajistilo řádné zpracování aktualizace podkladů pro privatizaci.

Rekreační středisko Kunčice pod Ondřejníkem tak nebylo rovněž zprivatizováno. MZ to zdůvodnilo vynětím SLL Darkov z privatizace na základě usnesení vlády ČR ze dne 28. dubna 1999 č. 411. Rekreační středisko není zdravotnickým zařízením a není využíváno ke zdravotnickým účelům. Mohlo tedy být v souladu s bodem II.1.b) tohoto usnesení vlády ČR prodáno formou veřejné soutěže nebo veřejné dražby.

b) SLL Janské Lázně vypracovaly v září 1995 na základě požadavku MZ základní privatizační projekt. Přitom některé údaje vyplývající ze závazné osnovy pro vypracování privatizačního projektu vyžadované vyhláškou č. 324/1991 Sb., ve znění vyhlášky č. 526/1991 Sb., nebyly v privatizačním projektu doloženy vůbec, nebo byly doloženy nedostatečně. Například:

- náklady na modernizaci a rekonstrukci majetku hrazené z provozních prostředků,
- nebyly uvedeny nájemní smlouvy na 166 bytů,
- nebyl doložen příslib úvěru k úhradě kupní ceny a vinkulace vkladu na pokrytí zálohy úhrady kupní ceny,
- nebyl uveden nájem ubytovacího objektu TERRA.

Základní privatizační projekt byl po řadě jednání přijat, a to i s výše uvedenými nedostatky, a v květnu 1997 předložen vládě ČR ke schválení. MF požádalo po rozhodnutí o privatizaci SLL Janské Lázně, vydaném vlád-

dou ČR usnesením ze dne 18. června 1997 č. 370, MZ o zabezpečení aktualizace podkladů k realizaci privatizace.

Ve smyslu „Zásad postupu při dokončování privatizace podle zákona č. 92/1991 Sb. a zákona č. 171/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů“, schválených vládou ČR usnesením ze dne 9. 4. 1997 č. 212, měl privatizovaný subjekt připravit aktualizované podklady do 14 dnů po obdržení rozhodnutí o privatizaci, předat je zakladateli a ten je měl po kontrole neprodleně předat MF. SLL Janské Lázně však předaly aktualizované podklady na MZ až v únoru 1998 (rozhodnutí o privatizaci zaslalo MF SLL Janské Lázně dne 4. 7. 1997 a MZ je požádalo o předání podkladů do 27. 8. 1997).

MZ, které v té době již požadovalo revokaci rozhodnutí o privatizaci vybraných zdravotnických zařízení včetně lázeňských, aktualizované podklady pozdrželo. MF je předalo až v květnu 1998 po výzvě k standardnímu dokončení privatizace. V červnu 1998 předalo MF příslušné podklady FNM k realizaci přímého prodeje určenému nabyvateli. FNM s ním ještě v tomtéž měsíci dne 15. 6. 1998 uzavřel dohodu o úhradě 10 % z účetní hodnoty majetku a předložení dokladu o finančních zdrojích na úhradu zbylé výše s termínem do 90 dnů od podpisu dohody. Určený nabyvatel závazky dohody nesplnil, a FNM mu proto prodloužil termín o dalších 45 dnů.

Určený nabyvatel ani poté závazky nesplnil a privatizace SLL Janské Lázně byla posléze na základě usnesení vlády ČR ze dne 30. listopadu 1998 č. 788 rovněž pozastavena.

c) Na prodej SLL Třeboň vyhlásil FNM dne 24. 10. 1997 v souladu se zněním zákona č. 92/1991 Sb. a podle ustanovení § 281 a násl. zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, opakovanou obchodní veřejnou soutěž o nevhodnější návrh na uzavření smlouvy o prodeji privatizovaného majetku SLL Třeboň. V podmínkách soutěže mj. stanovil vítězi soutěže povinnost předložit do 30 dnů ode dne oznámení o přijetí návrhu doklad o finančním krytí doplatku kupní ceny (po odečtení složené kauce), vyhradil si právo posouzení tohoto dokladu s možností stanovit dodatečnou lhůtu pro předložení nebo doplnění dokladu a stanovil povinnost podepsat do 60 dnů od splnění uvedené povinnosti s vítězem soutěže příslušnou smlouvu o prodeji privatizovaného majetku.

Vybranému účastníkovi zaslal FNM dne 28. 11. 1997 oznámení o přijetí jeho soutěžního návrhu. Ten ve lhůtě stanovené podmínkami soutěže předložil 18. 12. 1997 jako doklad o finančním krytí kupní ceny 301 mil. Kč bankovní příslib, který nebyl FNM uznán jako dostatečný a byla stanovena nová lhůta do 31. 1. 1998. V této lhůtě vybraný účastník předložil bankovní přísliby, včetně kauce, pouze ve výši 112 mil. Kč; k uvedenému datu tedy nepředložil doklad, který by zcela zaručoval zaplacení kupní ceny. Po posouzení dalších dokladů předložených do 9. 2. 1998 rozhodl výkonný výbor FNM téhož dne souhlasit s uzavřením kupní smlouvy s vybraným účastní-

kem (s podmíněným odstoupením od kupní smlouvy k termínu úhrady kupní ceny) a s převedením majetku SLL Třeboň na FNM ke dni 16. 2. 1998, jak již bylo v části II. 1. b) tohoto kontrolního závěru uvedeno.

Rozhodnutí výkonného výboru FNM již nebylo s ohledem na přijatá usnesení vlády ČR ze dne 18. února 1998 č. 98 a ze dne 29. dubna 1998 č. 300 a v návaznosti na to následné změny rozhodnutí o privatizaci provedené MF v červnu 1998 realizováno. SLL Třeboň byly převedeny na základě smlouvy o bezúplatném převodu v červenci 1998 městu Třeboň, jak je uvedeno v části II. 1. b) tohoto kontrolního závěru.

Právní úprava týkající se privatizace nestanoví, jak má FNM postupovat v případě, kdy obchodní veřejná soutěž podle zákona č. 513/1991 Sb. byla ukončena, ale majetek nebyl na FNM převeden. FNM postupoval tak, že vybranému účastníkovi zaslal dne 22. 5. 1998 „Oznámení o zrušení vítězství ve veřejné soutěži“. V tomto oznámení uvedl, že jeho vítězství v soutěži zrušil v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 29. dubna č. 300. Spolu s oznámením o zrušení vítězství ve veřejné soutěži oznámil vítěznému účastníkovi vrácení složené kauce na příslušný účet.

III. Zjištění v oblasti hospodaření s majetkem státu

1. SLL Darkov poskytly po zahájení privatizace v červenci 1997 neoprávněně ručení státním majetkem za úvěr včetně úroků ve výši cca 11 mil. Kč fyzické osobě.

Ručení poskytly SLL Darkov dne 19. 7. 1997 a ručitelský závazek podepsal tehdejší ředitel (ve funkci do 23. 10. 1997). Úvěr byl poskytnut fyzické osobě (manželce vedoucího zaměstnance SLL Darkov) na rekonstrukci nemovitosti.

MZ a SLL Darkov podaly v této záležitosti v roce 1998 oznámení o podezření ze spáchání trestného činu orgánům činným v trestním řízení. Věc nebyla do doby ukončení kontroly uzavřena.

2. Při kontrole na MZ bylo zjištěno, že likvidátor státního podniku Státní léčebné lázně Třeboň „v likvidaci“ prodal městu Třeboň kupní smlouvou z července 2000 celkem 11 pozemků (o celkové výměře 484 762 m²), na kterých se nacházejí přírodní léčivá ložiska rašeliny.

Předmětná ložiska rašeliny jsou přírodními zdroji, prohlášenými Výměrem MZ z 16. 3. 1960 za léčivé. Podle ustanovení § 47 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 161/1993 Sb., jsou přírodní léčivé zdroje ve vlastnictví státu a z toho důvodu byly ve smyslu ustanovení § 1 odst. 3 zákona č. 92/1991 Sb. rovněž vyňaty z privatizace SLL Třeboň.

Podle čl. I bodu 3 kupní smlouvy prodal prodávající pozemky „jak stojí a leží kupujícímu a kupující tento

předmět smlouvy takto od prodávajícího kupuje do svého výlučného vlastnictví“. Problematika nakládání s přírodními léčivými zdroji ležícími na uvedených pozemcích řešena nebyla (kromě problematiky těžby slatiny, kterou řeší zvláštní pravidla).

Podle výpisu z obchodního rejstříku má státní podnik Státní léčebné lázně Třeboň „v likvidaci“ zapsán jako určený majetek mj. „veškerý nemovitý majetek státu v právu hospodaření státního podniku“. Písemný doklad o souhlasu zakladatele ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, k prodeji uvedených pozemků MZ nepředložilo.

3. V následujících případech byly zjištěny nehospodárně vynaložené finanční prostředky určené na provozní činnost SLL Darkov a SLL Janské Lázně:

a) SLL Darkov si v roce 1997 na základě leasingové smlouvy pořídily osobní automobil AUDI A6. Jeho celková pořizovací cena byla 1 486 tis. Kč. Nový ředitel SLL Darkov (jmenován 23. 10. 1997) leasingovou smlouvu předčasně ukončil z důvodu nadbytečnosti osobního automobilu po osmi měsíčních splátkách, na základě kterých uhradil 915 tis. Kč. Na základě vyúčtování předčasného ukončení smlouvy bylo SLL Darkov vráceno pouze 298 tis. Kč. SLL Darkov tak vynaložily nehospodárně částku ve výši 617 tis. Kč.

b) SLL Janské Lázně koupily v prosinci 1995 polovinu ubytovacího objektu TERRA, který měly od března 1995 v nájmu na dobu pěti let. Současně s tím prodloužily dobu nájmu druhé poloviny na deset let. V červenci 1996 pak koupily i druhou polovinu objektu a nájemní vztah ukončily. V kupní ceně nebylo správně zohledněno předem uhrazené nájemné týkající se celkové doby nájmu ve výši 11 000 tis. Kč. SLL Janské Lázně tak nehospodárně uhradily částku ve výši 784 tis. Kč.

4. Při účtování o majetku a jeho evidenci byla porušena některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v důsledku čehož došlo ke zkreslení některých údajů v privatizačních projektech.

a) SLL Janské Lázně neúčtovaly na účtu Pozemky o 29 zjištěných pozemcích o celkové výměře 9 289 m², ke kterým měly právo hospodaření, a naopak účtovaly na tomto účtu o dvou zjištěných pozemcích o celkové výměře 127 m², ke kterým neměly právo hospodaření (porušení § 7 odst. 1).

b) Počáteční stavy některých rozvahových účtů (např. krátkodobé pohledávky a pohledávky z obchodního styku) uvedené SLL Darkov v účetní závěrce k 31. 12. 1997 nesouhlasily s konečnými stavy k 31. 12. 1996 (porušení § 18 odst. 2).

c) SLL Darkov nesledovaly na podrozvahových účtech (ve smyslu účtové osnovy a postupů účtování pro podnikatele vydaných opatřením Federálního ministerstva financí, č. j. V/20 100/1992 ze dne 15. 7. 1992, ve znění pozdějších změn a úprav) pozemky ve správě

Pozemkového fondu ČR a najaté nemovitosti od fyzických a právnických osob v celkové hodnotě minimálně 5 319 tis. Kč, které užívaly, a výše uvedený ručitel'ský závazek za úvěr fyzické osobě ve výši 11 000 tis. Kč. SLL Janské Lázně nesledovaly na podrozvahových účtech najatou budovu hotelu TERRA včetně pozemku a vnitřního vybavení (porušení § 4 odst. 2).

5. U SLL Darkov není dořešen nájem majetku tvořícího areál Jodových sanatorií Klimkovic.

SLL Darkov mají v nájmu výše uvedený majetek, který představuje přibližně jednu třetinu jejich kapacity. Platnost nájemní smlouvy měla skončit k 31. 12. 2000. Na další období požadoval vlastník několikanásobné zvýšení nájemného z důvodu, že stávající nájemné v přibližné výši odpisů nepokrývalo náklady spojené se správou a nezajišťovalo žádný výnos. Akceptování podmínek vlastníka by výrazně zvýšilo cenu léčebného pobytu, což podle vyjádření MZ zdravotní pojišťovny nechtěly akceptovat.

Nevyřešení tohoto problému podstatným způsobem ohrožuje poskytování lázeňské péče SLL Darkov v rozsahu určeném MZ pro danou kategorizaci.

IV. Vyhodnocení

Kontrolní akcí byl prověřován proces privatizace SLL Darkov, SLL Janské Lázně a SLL Třeboň (v případě SLL Třeboň pouze se zaměřením na postup MZ, MF a FNM zejména od roku 1998). V případě SLL Darkov a SLL Janské Lázně bylo také prověřováno hospodaření těchto státních podniků s majetkem státu v období po zahájení jejich privatizace v roce 1995.

Proces privatizace uvedených státních lázní probíhal nekonceptně. V případě SLL Darkov a SLL Janské Lázně byl v roce 1995 započatý proces privatizace bezprostředně před vlastní realizací v dubnu 1999 zastaven a všechny dosud podniknuté kroky zmařeny. Důvodem byla změna stanoviska MZ k privatizaci některých zdravotnických zařízení, které původně MZ do privatizace samo navrhlo. Privatizace SLL Třeboň byla naopak dokončena s tím, že v roce 1998 vláda ČR na návrh MZ uložila MF změnit rozhodnutí o privatizaci z formy veřejné soutěže na formu bezúplatného převodu na město Třeboň; při tomto svém rozhodování vláda ČR vycházela z rozdílných stanovisek MZ a MF (blíže viz část II.1.b) tohoto kontrolního závěru).

Ačkoliv obchodní veřejná soutěž na prodej SLL Třeboň již byla formálně právně ukončena doručením oznámení o přijetí vybraného návrhu vybranému účastníkovi, FNM na základě usnesení vlády ČR ze dne 29. 4. 1998 č. 300 jeho vítězství v předmětné obchodní soutěži zrušil.

Při realizaci rozhodnutí o privatizaci SLL Třeboň a jeho následné změně (blíže viz část II.2.c) tohoto kont-

rolního závěru) došlo ke kolizi mezi postupem podle zákona č. 92/1991 Sb. a postupem podle zákona č. 513/1991 Sb. Uvedená změna rozhodnutí o privatizaci podle zákona č. 92/1991 Sb. byla provedena až v době, kdy již byla ukončena obchodní veřejná soutěž vyhlášená v souladu se zněním zákona č. 92/1991 Sb. a podle zákona č. 513/1991 Sb. To vše ztěžuje možnost provedení účinné kontroly i posouzení zákonnosti jejího průběhu. Navíc podle stávající právní úpravy vymezující privatizační proces se na rozhodování o privatizaci nevztahují obecná ustanovení o správním řízení a tato rozhodnutí ani nepodléhají přezkoumání soudem. Postup v souvislosti s privatizací SLL Třeboň měl negativní dopad na hospodaření FNM. Ztrátu lze vyčíslit částkou ve výši nejméně 200 mil. Kč, která nemusí být konečná.

Předání schválených privatizačních projektů FNM k realizaci bylo předkladateli i MZ oddalováno, což v případech SLL Darkov a SLL Janské Lázně negativně ovlivnilo i jejich hospodaření s majetkem státu. Předkladatelé schválených privatizačních projektů – SLL Darkov

a SLL Janské Lázně – prodloužili stanovenou dobu jejich aktualizace (SLL Darkov o více než jeden rok a SLL Janské Lázně o téměř šest měsíců). Následně ji MZ koncem roku 1997 a v roce 1998 prodloužilo především administrativními průtahy. Privatizační projekt SLL Darkov nebyl FNM k realizaci předán vůbec a SLL Janské Lázně až v červnu 1998, přestože příslušná rozhodnutí o privatizaci byla vládou ČR schválena v červnu 1996 a červnu 1997. Realizace privatizace státních léčebných lázní byla oddalována také z důvodu, že ve fázi schvalování privatizačních projektů nebyla věnována dostatečná pozornost zajištění finančního krytí úhrady kupní ceny předpokládanými nabyvateli.

Příslušné státní orgány nevěnovaly náležitou pozornost majetku státu, který podle ústavních nebo zvláštních zákonů může být pouze ve vlastnictví státu. V rámci této kontrolní akce bylo zjištěno, že v rozporu se zákonem č. 20/1966 Sb. byly do vlastnictví města Třeboň převedeny pozemky, na kterých se nacházela ložiska rašeliny, která jako přírodní léčivé zdroje měla zůstat ve vlastnictví státu.